TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

2.3.2021

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Tapahtumateollisuus ry:n kirjallinen asiantuntijalausunto koskien hallituksen esitystä laiksi majoitus- ja ravitsemistoiminnasta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Tapahtumateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta antaa asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle.

Tapahtumateollisuuden yritysten tilanne

Tapahtumateollisuuden viimeisin täyssulku alkoi 2.12.2020 keskellä normaalisti kiivasta joulusesonkia ja on käynnissä edelleen, ilman päättymispäivämäärää. Tapahtumateollisuuden liiketoiminta on ollut voimakkaiden rajoitusten ja täyssulkujen kohteena jo vuoden yhtämittaisesti. Suuri osa tapahtumajärjestäjistä on myös suoraan ravitsemistoiminnan harjoittajia tai liiketoiminnasta huomattava osa syntyy ravitsemistoimintaan liittyen.

Tapahtumateollisuudessa toimii 3200 yritystä. Yritysten liikevaihdot ovat viimeisen vuoden ajalta tippuneet keskimäärin 80 % ja koko toimialan kokonaismenetysten arvioidaan viime vuoden osalta nousevan jopa 1,9 miljardiin euroon. Lomautettuna on ollut 10 000 työntekijää ja osa lomautuksista on muuttunut irtisanomisiksi. Lisäksi viime vuonna jäi syntymättä lähes 140 000 tilapäistä tapahtuma-alan työpaikkaa.

Tapahtumateollisuus ry toteutti helmikuussa (vk 6-7) kyselyn jäsenyrityksilleen. Kyselyyn vastasi 123 yritystä.

- Yrityksistä 87 % ilmoitti, että liiketoimintaa on käynnissä vähäisesti tai ei lainkaan.
- Yrityksistä 8 % ilmoitti, että yrityksen toiminta on uhattuna välittömästi ja 72 % ilmoitti, että toimintaedellytykset ovat olemassa enää alle puoleksi vuodeksi.

Tapahtumateollisuus on työvoimavaltainen, valtakunnallinen ala. Alan yrityksistä 80 % on pieniä suomalaisia yrityksiä. Alan toiminta perustuu modernien yritysverkostojen yhteistyöhön sekä pitkälle erikoistuneeseen asiantuntija- ja välitystoimintaan. Tapahtumien voidaan ennakoida vapautuvan rajoituksista asteittain tulevan kesän aikana. Alan elpyminen on kuitenkin kiinni siitä, kuinka laajoja vaurioita yritysten muodostamiin verkostomaisiin ekosysteemeihin ehtii syntyä vielä sitä ennen. Tapahtumateollisuuden elpyminen tulee vauhdittamaan myös muiden toimialojen sekä kuntatalouksien ja yleisen työllisyyden elpymistä.

Tähän saakka myönnetyt taloudelliset tuet eivät ole vielä kohdistuneet tapahtumateollisuuteen kattavasti. Opetus- ja kulttuuriministeriön jakamat kulttuurin tuet ovat olleet merkittävä apu useille kulttuuritapahtumille. Tapahtumateollisuuden yrityksistä kuitenkin vain 30 % toimii kulttuurin toimialalla. Yritysten yleinen kustannustuki on väline, jonka vaikuttavuus perustuu perinteisen, kiinteitä kustannuksia sisältävän ja käynnissä olevan liiketoiminnan tukemiseen. Jotta kustannustuesta muodostuisi aidosti vaikuttava väline myös tapahtumateollisuuden tilanteeseen, on tuen kehittämisessä huomioitava vielä nykyistä paremmin tapahtuma liiketoiminnan verkostomaiseen toimintaan liittyvät erityispiirteet sekä koronan aiheuttaman, alan täysseisahduksen aiheuttaman tilanteen vaikutukset.

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

2.3.2021

Tärkeimmät huomiot ja muutosesitykset lakiesityksen täsmentämiseksi:

Ravitsemistoiminnan sulkujen tarpeellisuus ja toteuttaminen

Tapahtumateollisuus ymmärtää nykyisessä tautitilanteessa epidemian hillitsemiseksi toteutettavien voimakkaiden rajoitustoimenpiteiden tarpeellisuuden. Esitetty kolmen viikon sulku ja sen kohdistaminen epidemian pahimmille alueille on kannatettavaa. Ravintoloiden ulosmyynnin mahdollistaminen on erittäin hyvä asia, jotta liiketoimintaa on mahdollista pitää käynnissä myös asiakastilojen sulun aikana.

Rajoitusten kompensointi

Esityksessä todetaan, että ravintoloiden asiakastilojen uudelleen sulkemisella puututaan merkittävällä tavalla elinkeinovapauteen ja rajoitusten kompensointi on välttämätöntä. Esityksessä ehdotetaan, että valtioneuvosto valmistelee erikseen nimenomaiset säännökset, joiden nojalla sulusta johtuvia menetyksiä voidaan kohtuullisesti kompensoida lakiehdotuksen takia liikkeensä sulkemaan joutuvien ravitsemisalan yrityksille sekä tartuntatautilain 58 g:n mukaisten asiakastilojen sulun kohteeksi joutuneille elinkeinonharjoittajille eduskunnan edellyttämällä tavalla.

- **Tapahtumateollisuus pitää erittäin tärkeänä sitä, että elinkeinonvapauteen merkittävästi puuttuvien rajoitusten aiheuttamia taloudellisia menetyksiä korvataan elinkeinonharjoittajille.**
- **Tapahtumateollisuus huomauttaa samalla, että tapahtumateollisuuden yritysten perustuslaillista elinkeinonvapautta on rajoitettu merkittävällä tavalla, kun tapahtumaelinkeinonharjoittaminen on ollut viranomaisrajoitusten vuoksi pääosin kiellettyä 2.12.2020 alkaen. Rajoituspäätökset on tehty tartuntatautilain 58 § pykälän nojalla, eikä niistä ole säädetty erillistä kompensaatiomenettelyä.**
- **Yksittäisen toimialan ja elinkeinon jättäminen kompensaatiomenettelyiden ulkopuolelle on perustuslain vastaista syrjivää kohtelua. Valtioneuvoston tulee korjata tilanne säätämällä myös tartuntatautilain 58§ perusteella tapahtuneesta tapahtumaelinkeinon voimakkaasta rajoittamisesta aiheutuvista kompensaatioista.**
- **Tapahtumateollisuuden yritysten mittavien ja pitkään jatkuneiden menetysten vuoksi yli 250 yritystä uhkaa välitön toimintaedellytysten päättyminen. Tapahtuma-alan kompensaatiomalli tulee rakentaa ja toimeenpanna kiireellisesti, jotta kannattavat yritykset eivät kaadu julkisoikeudellisen rajoittamisen vuoksi.**
- **Kompensaatiomallin tulee huomioida tapahtuma-alan toimintarakenteet tarkoituksenmukaisella tavalla. Yritysten kustannustuen kaltaisella mallilla ei päästä riittävän laajaan vaikuttavuuteen tapahtumateollisuuden kaltaisella, moderniin verkostorakenteeseen ja laajasti asiantuntijatoimintaan perustuvalla toimialalla.**

Päällekkäinen sääntely ja yleisötilaisuuden käsite

Suuri osa tapahtumajärjestäjistä on myös ravintoloitsijoita ja suuri osa ravintoloitsijoista myös tapahtumajärjestäjiä. Alojen sääntely perustuu useisiin eri lakeihin ja on usein päällekkäistä. Läpi koronaepidemian keston poikkeuslainsäädännön tulkinta on ollut epäselvää ja alueellisesti vaihtelevaa, mikä on aiheuttanut elinkeinonharjoittajien eriarvoista kohtelua sekä viranomaisohjauksen ja päätösten ennustamattomuutta. Kokoontumislain yleisötilaisuus-käsitteen tulkinnat ovat niinikään olleet toistuvasti vaihtelevia ja epäselviä, mistä on olemassa myös oikeusasiamiehen ratkaisu.

TAPAHTUMATEOLLISUUS ry.

2.3.2021

- **Yleisötilaisuuksiin liittyvä lainsäädäntö tulisi kokonaisuudessaan päivittää ajan tasalle siten, että se huomioi tapahtumiin liittyvän laajan elinkeinotoiminnan sekä tapahtumiin olennaisesti liittyvän muun elinkeinotoiminnan ja näiden sääntelyn.**

Tapahtumateollisuus ry *on tapahtumaelinkeinon valtakunnallinen keskusjärjestö. Tapahtumateollisuus edustaa ammattimaisia tapahtumajärjestäjiä, tapahtumapaikkoja, tapahtumatekniikan ja -rakenteiden palveluita, tapahtumien lipunmyynti-, esiintyjä-, turvallisuus- ja cateringpalveluita, tapahtumamyyjiä sekä muita tapahtumille suunnattuja palveluja, suunnittelua ja konsultointia.*

www.tapahtumateollisuus.fi

Lisätietoja:

Maria Sahlstedt p. 040 147 0693 / maria.sahlstedt@tapahtumateollisuus.fi
Johtaja, viestintä ja vaikuttaminen, Tapahtumateollisuus ry

Kati Kuusisto p. 044 338 0005 / kati.kuusisto@tapahtumateollisuus.fi
Johtaja, hallinto ja edunvalvonta, Tapahtumateollisuus ry

Pekka Timonen p. 050 337 4386 / pekka.timonen@tapahtumateollisuus.fi
Hallituksen puheenjohtaja, Tapahtumateollisuus ry

Kalle Marttinen p. 040 823 5273 / kalle.marttinen@tapahtumateollisuus.fi
Hallituksen varapuheenjohtaja, Tapahtumateollisuus ry